

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СУДОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Лімаренко А.О., гр. ТЕМ – 47

Науковий керівник – ст. викл. Лелюк О.А.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

У демократичному суспільстві суд, є однією з незалежних гілок влади. На рівні з виконавчою й законодавчою гілками влад, він - один із чинників балансу сил і функціонування громадянського суспільства. Зрештою, ця функція судової влади чітко виписана і в Конституції України. Однак те, що задекларовано, і те, що відбувається насправді у судовій системі України, не завжди узгоджується. У такій ситуації чималі надії покладаються на задеклароване реформування судової системи. З іншого боку, ситуація у судах дає підстави сумніватися, що навіть при законодавчому оновленні судової системи не збережеться їхня пострадянська сутність.

Вже кілька років продовжуються намагання створити нову систему судів, яка відповідає б положенням Конституції України і вимогам часу. Ця система має утворювати таке «судове дерево», яке найбільше сприяло б досягненню мети правосуддя. Для створення «судового дерева» слід зробити відповідний аналіз і дати належне тлумачення тексту ст. 125 Конституції. В ч. 1 цієї статті зазначається, що система судів загальної юрисдикції в Україні будується за принципами територіальності та спеціалізації. Але тлумачення ч. 4 цієї самої статті, в якій сказано, що відповідно до закону діють апеляційні та місцеві суди, дає підстави вважати, що в ній говориться також про третій принцип побудови «судового дерева». І цей принцип полягає в тому, що суди мають розташуватися в певному порядку один відносно іншого, аби один суд був апеляційною (чи касаційною) інстанцією для іншого. Даний принцип можна було б назвати принципом ієрархії судів, тобто розподілу їх в порядку певних інстанцій. Отже, конституційних принципів, за якими має будуватися «судове дерево» є три: принцип територіальності, принцип спеціалізації і принцип ієрархії. На сучасному етапі відбувається пошук місця судової системи в контексті загальної державно-правової реформи, в державі та суспільстві відбувається досить гостра дискусія про практичне оновлення судової системи.

Саме тому, актуальність теоретичних і практичних питань, пов'язаних з необхідністю подальшого розвитку та вдосконалення судової системи України є беззаперечною.